

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10876 - Complement de l'Especialitat d'Orientació Educativa 2: Contextualització...
Grup	Grup 21

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10876 - Complement de l'Especialitat d'Orientació Educativa 2: Contextualització... / 21
Titulació	Màster Universitari de Formació del Professorat
Crèdits	3
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Maria Comes Navarro	Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria					

Contextualització

PROFESSORAT

Maria Comes, Doctora en Ciències Químiques per la Universitat Politècnica de València i amb més de 10 anys d'experiència docent com a professora d'Educació Secundària a l'IES Balàfia.

ASSIGNATURA

Aquesta assignatura està enfocada des de la perspectiva de les necessitats i les exigències de caire més immediat i específic que es requereixen per a l'exercici de la docència en l'ensenyament secundari de l'àmbit de les humanitats.

L'objectiu serà el d'aprofundir en el coneixement dels continguts curriculars de les matèries de les diverses especialitats així com en la recerca i ús dels mètodes i recursos d'aprenentatge més adequats per a cadascuna de les etapes, destacant el paper que tenen en el món actual les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC).

D'altra banda, s'analitzarà el paper que juguen les diferents matèries en el context social i educatiu del món actual. Es treballarà a partir d'una visió ampla de tot l'àmbit i simultàniament s'anirà estudiant el detall de les respectives especialitats dels alumnes, i tot això tenint la vista ben posada en la realitat de la pràctica diària a l'aula

Requisits

Requisits

Aquesta assignatura té els requisits generals del màster i els vinculats a l'especialitat docent corresponent

Essencials

Guia docent

Estar matriculat al Màster Universitari en Formació del Professorat

Recomanables

Coneixements informàtics a nivell d'usuari bàsic (navegació per Internet, correu electrònic, coneixements d'algunes eines de la web 2.0, programari de caire general...).

Competències

Específiques

- * Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics al voltant dels processos d'ensenyament i aprenentatge respectius.
- * Cercar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformant-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada.
- * Conèixer de forma rigorosa i actualitzada la matèria o matèries que s'han d'impartir, la seva terminologia pròpia, en català i en castellà, i analitzar-ne críticament la importància en el context socioambiental, econòmic i cultural.
- * Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent corresponent i valorar-ne la contribució a la consecució dels objectius i competències pròpies de l'etapa o etapes educatives en les quals s'ha d'impartir docència.
- * Conèixer les característiques pròpies i actuals de les professions vinculades a l'especialització docent corresponent i ser conscient de la necessitat d'adaptar-se a les transformacions que les professions puguin requerir.
- * Cercar, seleccionar, processar i comunicar informació (oral, escrita, audiovisual o multimèdia), adaptar-la i utilitzar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialitat.
- * Relacionar els continguts de l'àrea o matèria pròpies amb els d'altres, amb la finalitat de desenvolupar experiències interdisciplinars.
- * Conèixer els recursos educatius, amb especial atenció als relacionats amb les TIC, i el seu ús com a suport a les activitats d'ensenyament-aprenentatge.
- * Desenvolupar una actitud crítica davant l'entorn social i cultural, l'entorn institucional on es treballa i davant la mateixa pràctica professional.

Genèriques

- * - Conèixer la normativa i organització institucional que regulen els diferents serveis d'orientació a l'educació infantil i primària.
- * - Conèixer i analitzar els trets històrics més significatius de la professió d'orientador /a, la seva situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social pertinent, sobretot a les etapes d'educació infantil i primària.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

1 Anàlisi dels contextos i situacions educatives rellevants per a l'ensenyament de les matèries

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10876 - Complement de l'Especialitat d'Orientació Educativa 2: Contextualització...
Grup	Grup 21

- 2 Aportació de les matèries de l'especialitat al tractament de temes transversals
- 3 Els continguts curriculars de les matèries a cada nivell d'ensenyament
- 4 Les tecnologies de la informació i la comunicació a la docència: recerca i selecció d'eines, recursos i fonts d'informació. Adaptació i aplicació a l'aula.
- 5 Anàlisi dels contextos i situacions educatives rellevants per a l'ensenyament de les matèries pròpies de l'especialitat.
- 6 Aportació de les matèries de l'especialitat al tractament de temes transversals.
- 7 *La realitat educativa avui.*
- 8 *L'orientació acadèmica i professional als estudiants d'ESO, FP i batxiller. Nocions d'Acció tutorial als centres.*
- 9 *Importància formativa de les pràctiques als centres de secundària.*
- 10 *Orientació post-màster. Com arribarem a un centre? On hem d'anar, quins cursos aporten punts, com funcionen les puntuacions pel que fa a les oposicions, informació llistes etc.*

Continguts temàtics

Bloc específic 1. Creació dels serveis d'orientació a l'educació infantil i primària

- * Origen a l'estat espanyol. Normativa reguladora.
- * Fonamentació d'aquests serveis (model o enfocament, referències conceptuals i teòriques,...).
- * Valoració del procés que han seguit.
- * Desenvolupament i implantació dels serveis d'orientació a les etapes d'educació infantil i educació primària a l'estat espanyol i a la comunitat autònoma de les Illes Balears, des de la seva creació fins a l'actualitat: SOEV, Equips multiprofessionals, SAPOE / PIPOE, EOEP (equips d'orientació educativa i psicopedagògica), EAP (equips d'atenció primerenca), equips específics.

Bloc específic 2. Modalitats actuals dels serveis d'orientació a l'educació infantil i primària a la nostra comunitat

- * Serveis externs: EAP (Equips d'atenció primerenca), EOEP (Equips d'orientació educativa i psicopedagògica), equips específics (ONCE, EADISOC). Serveis interns: PIPOE (Programes d'intervenció...), orientadors propis de centre, professionals privats que intervenen a centres concertats.
- * Documents normatius que regulen els serveis d'orientació: lleis, decrets, instruccions,...
- * Estructura i organització dels EAP i dels EOEP. Perfils professionals i especialitats. Dependència administrativa d'aquest serveis a les Illes Balears.

Bloc específic 3. Funcions i àmbits d'actuació dels EAP i EOEP

- * Funcions dels EAP i àmbits d'actuació (centres i sector).
- * Funcions dels EOEP i àmbits d'actuació (centres i sector).

Bloc específic 4. Planificació i avaluació de la tasca dels EAP i EOEP

- * Activitats internes i amb els centres.
- * Planificació per programes i àmbits d'actuació.
- * Destinataris dels serveis: alumnat, professorat, famílies, comunitat educativa, professionals externs.

Bloc específic 5. Estratègies d'intervenció i recursos habituals dels equips d'orientació

- * Estratègies d'intervenció dels equips d'orientació.
- * Instruments habituals per assolir les funcions encomanades.
- * Coordinacions i protocols amb altres serveis educatius, mèdics, socials,...: EADISOC, NOUSIS, Neuropediatres, salut mental infantil (UCSMIA), UTES, ASPAS, SVAP, Centre

Base, Serveis d'estimulació primerenca, centres d'educació especial, serveis socials, Servei de Menors, Fiscalia de Menors,...

Metodologia docent

- Les actituds que interrompen les dinàmiques de classe poden ser motiu de desqualificació. Per contra es valoraran positivament qualsevol intervenció i/o aportació ben intencionada.
- El plagi d'una part o de la totalitat d'un treball és motiu de desqualificació; l'alumnat s'haurà de tornar amatricular de l'assignatura.
- El treball pràctic en petit grup que s'haurà de fer fora de les classes presencials s'haurà d'entregar el 28 de febrer com a data límit.

Activitats de treball presencial (0,72 crèdits, 18 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Exposició de continguts	Grup gran (G)	Exposició per part del professor dels continguts de l'assignatura. Utilització de diferents suports.	9
Classes pràctiques	Anàlisi de demandes / casos. Treball documental	Grup mitjà (M)	* Anàlisi i valoració de documents (diferents formats), recursos d'interès, ... * Treball individual i en petit grup: anàlisi, planificació i execució del procés per atendre demandes concretes sobre alumnat als EOE; planificació de la intervenció en la revisió d'un Pla d'Atenció a la Diversitat (PAD) i/o del Pla de l'Equip de suport d'un centre d'atenció preferent.	9

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (2,28 crèdits, 57 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Treballs pràctics	Treballs proposats a classe sobre la matèria	27
Estudi i treball autònom individual o en grup	Treballs pràctics	Anàlisi, planificació i intervenció per donar resposta a una demanda concreta sobre possibles NESE d'un/a alumne/e o sobre la intervenció en una demanda sobre assessorament per revisar un Pla de l'Equip de Suport d'un centre. Aquesta activitat es farà en petit grup i fora de les sessions de formació presencial. La data màxima d'entrega serà el 28 de febrer de 2013.	30

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10876 - Complement de l'Especialitat d'Orientació Educativa 2: Contextualització...
Grup	Grup 21

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Exposició de continguts

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Exposició per part del professor dels continguts de l'assignatura. Utilització de diferents suports.
Criteris d'avaluació	Realització correcta de les activitats proposades. Reflexió entorn de l'aprenentatge realitzat.

Percentatge de la qualificació final: 25%

Anàlisi de demandes / casos. Treball documental

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	*Anàlisi i valoració de documents (diferents formats), recursos d'interès,...*Treball individual i en petit grup: anàlisi, planificació i execució del procés per atendre demandes concretes sobre alumnat als EOEP ; planificació de la intervenció en la revisió d'un Pla d'Atenció a la Diversitat (PAD) i/o del Pla de l'Equip de suport d'un centre d'atenció preferent.
Criteris d'avaluació	Realització correcta de les activitats proposades. Reflexió entorn de l'aprenentatge realitzat.

Percentatge de la qualificació final: 25%

Treballs pràctics

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Treballs proposats a classe sobre la matèria
Criteris d'avaluació	Realització correcta de les activitats proposades. Reflexió entorn de l'aprenentatge realitzat.

Percentatge de la qualificació final: 25%

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10876 - Complement de l'Especialitat d'Orientació Educativa 2: Contextualització...
Grup	Grup 21

Treballs pràctics

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Anàlisi, planificació i intervenció per donar resposta a una demanda concreta sobre possibles NESE d'un/a alumne/e o sobre la intervenció en una demanda sobre assessorament per revisar un Pla de l'Equip de Suport d'un centre. Aquesta activitat es farà en petit grup i fora de les sessions de formació presencial. La data màxima d'entrega serà el 28 de febrer de 2013.
Criteris d'avaluació	Realització correcta de les activitats proposades. Reflexió entorn de l'aprenentatge realitzat.

Percentatge de la qualificació final: 25%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

ÁLVAREZ GONZÁLEZ, M. i BISQUERRA A, R. (Coord.) (2005). Manual de orientación y tutoría. Barcelona: Praxis.
NIETO, JM i BOTÍAS, F (2000): los equipos de orientación educativa y psicopedagógica. Barcelona: Ariel.

Bibliografia complementària

ÁLVAREZ PÉREZ, L. (2000): La diversidad en la práctica educativa: modelos de orientación y tutoría. Madrid: CCS.
BISQUERRA ALZINA, R. (Coord.) (2000): Modelos de orientación e intervención psicopedagógica. Barcelona: Praxis.
BISQUERRA ALZINA, R (1996): Orígenes y desarrollo de la orientación psicopedagógica. Madrid: Narcea.
BISQUERRA ALZINA, R (2012): Orientación, tutoría y educación emocional. Barcelona: Síntesis.
BONALS, J SÁNCHEZ CANO, M (coords) (2005). La evaluación psicopedagógica. Barcelona: Graó.
FERNÁNDEZ GÁLVEZ, J. de D. (2005): La orientación educativa: claves de éxito profesional : buscando la magia del mago sin magia. Granada: Grupo Editorial Universitario.
GALVE MANZANO, JL (2008): Evaluación e intervención psicopedagógica en contextos educativos. Vol. I i II. Madrid: EOS.
GONZALEZ MERINO, R M (2011): Alumnado en situación de riesgo social. Barcelona: Graó.
HERVÁS AVILÉS, R.M. (2006): Orientación e Intervención Psicopedagógica y procesos de cambio. Granada: Grupo Editorial Universitario.
INSTITUTO DE ORIENTACIÓN PSICOLÓGICA EOS (2012): Catálogo general 2012 - 2013. Madrid: EOS.
MARTÍN, E. Estrategias de aprendizaje y asesoramiento psicopedagógico en J.I POZO. y C. MONEREO (eds.) (1999) El aprendizaje estratégico: enseñar a aprender desde el currículo. Madrid: Santillana/Aula XXI.
MARTÍNEZ LÓPEZ, Miguel C.(2007): Com abordar els petits i els grans conflictes quotidians : què puc fer? / Barcelona : Graó.
MEC (1990): La orientación Educativa y la intervención psicopedagógica. Madrid: MEC.
MEC (1993): Documentos de Apoyo a la Evaluación. Infantil y Primaria. Madrid. MEC.
MEC (1992): Orientación y tutoría. Madrid: MEC.
MIRANDA, A., VIDAL-ABARCA, E. y SORIANO, M. (2000). Evaluación e Intervención Psicoeducativa en Dificultades de Aprendizaje. Madrid. Pirámide.
MONEREO, C y MIQUEL, E. La evaluación de las estrategias de aprendizaje. En MONEREO, C. (Coord.) (1998) Estrategias d'aprenentatge. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya. (Trad. castellana: Estrategias de aprendizaje Madrid: Visor, 2000.)

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10876 - Complement de l'Especialitat d'Orientació Educativa 2: Contextualització...
Grup	Grup 21

- PERRENOUD, Ph. (2004): Diez nuevas competencias para enseñar. Barcelona: Graó.
- PORTELLANO, J A (2007): Neuropsicología infantil. Barcelona: Síntesis.
- SANZ ORO, R. (2001): Orientación psicopedagógica y calidad educativa. Madrid: Pirámide.
- SOBRADO, L. (2000): Evaluación psicopedagógica y orientación educativa. Barcelona: Estel.
- SOLÉ, I. (2002): "Orientación educativa e intervención psicopedagógica". Barcelona: Horsori.
- TEA Ediciones . Catàleg (2013). Madrid: TEA.
- VÉLAZ, C. (1998): Orientación e intervención psicopedagógica. Concepto, modelos, programas y evaluación. Archidona: Aljibe.
- WILLINGHAM, D.T. (2011): Per què als nens no els agrada anar a l'escola?. Barcelona. Graó.
- ZABALA ,A –ARNAU, L (2007): Cómo aprender y enseñar competencias. Barcelona: Graó.

Altres recursos

- Blog EOEP Palma 1
- Blog EOEP Manacor
- Weib (web de la Conselleria d'educació, cultura i universitats).
- Web EOEP de Coslada (Comunitat de Madrid)

